

Lisbeth Thuesen

Fra: Finanstilsynet - Ministerbetjening <ministerbetjening@ftnet.dk>
Sendt: 11. november 2015 11:04
Til: Ministerbetjening (FT)
Cc: Kristina Mortensen
Emne: SV: Høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel

Finanstilsynet har ikke umiddelbart bemærkninger til den sendte høring.

Med venlig hilsen

Belal Yassin

Ministerbetjening
Juridisk Kontor

FINANSTILSYNET

Århusgade 110, 2100 København Ø
Tlf.: +45 33 55 82 82 / Fax: +45 33 55 82 00
Direkte tlf.: +45 41 93 35 54
<mailto:bya@ftnet.dk>
www.finanstilsynet.dk

Fra: Gina Heman (FT) **På vegne af** Finanstilsynets officielle postkasse (FT)
Sendt: 11. november 2015 10:09
Til: Ministerbetjening (FT)
Emne: VS: Høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel

---

Fra: Kristina Mortensen [<mailto:KMO@sik.dk>]
Sendt: 11. november 2015 10:01
Emne: Høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel

Hermed sendes høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel.

Vi anmoder om at modtage eventuelle bemærkninger **senest den 6. januar 2016.**

Med venlig hilsen

SIKKERHEDSSTYRELSEN

Kristina Mortensen
Jurist, fuldmægtig

Direkte: 33 73 21 20
E-mail: KMO@sik.dk

Sikkerhedsstyrelsen
Nørregade 63
6700 Esbjerg
Tlf.: 33 73 20 00
www.sik.dk

Lisbeth Thuesen

Fra: D-POL - Enhedspostkasse
Sendt: 11. november 2015 11:40
Til: Sikkerhedsstyrelsen Hovedpostkasse (SIK)
Emne: J.nr. 115-01-0005 - Høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel
Vedhæftede filer: Høringsbrev.PDF; Høringsliste.PDF; Udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel.PDF; Vurdering af erhvervsøkonomiske konsekvenser.PDF

Uddannelses- og Forskningsministeriet har ingen bemærkninger til vedhæftede.

f. Mette Garder Jensen

Venlige hilsner

Joan Andersen
Sekretær
Direkte telefon.: +45 7231 8051
E-mail: jsp@ufm.dk

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Departementet
Postboks 2135
DK-1015 København K
Telefon: +45 3392 9700
Fax: +45 3332 3501
E-mail: ufm@ufm.dk
www.ufm.dk

Besøgsadresse:
Børsgade 4
DK-1215 København K

Fra: Kristina Mortensen
Sendt: 11. november 2015 10:01
Emne: Høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel

Hermed sendes høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel.

Vi anmoder om at modtage eventuelle bemærkninger senest den 6. januar 2016.

Med venlig hilsen

Kristina Mortensen
Jurist, fuldmægtig

Direkte: 33 73 21 20
E-mail: KMO@sik.dk

Sikkerhedsstyrelsen
Nørregade 63

Lisbeth Thuesen

Fra: Eva Bernt Høegh (PVS) <EBH@dkpto.dk>
Sendt: 12. november 2015 09:40
Til: Kristina Mortensen
Emne: VS: Høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel

Kære Kristina

Tak for det fremsendte materiale. Patent- og Varemærkestyrelsen har ikke bemærkninger i den anledning.

Venlig hilsen

Eva Bernt Høegh
Chefkonsulent, cand. jur.
Politik & Jura

GØR IDEER TIL AKTIVER®

Patent- og Varemærkestyrelsen
Helgeshøj Allé 81
DK-2630 Taastrup
www.dkpto.dk

Telefon: 4350 8280

---

ebh@dkpto.dk

Fra: Kristina Mortensen [<mailto:KMO@sik.dk>]
Sendt: 11. november 2015 10:01
Emne: Høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel

Hermed sendes høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel.

Vi anmoder om at modtage eventuelle bemærkninger **senest den 6. januar 2016.**

Med venlig hilsen

SIKKERHEDSTYRELSEN

Kristina Mortensen
Jurist, fuldmægtig

Direkte: 33 73 21 20
E-mail: KMO@sik.dk

Sikkerhedsstyrelsen
Nørregade 63
6700 Esbjerg
Tlf.: 33 73 20 00

Sikkerhedsstyrelsen
Nørregade 63
6700 Esbjerg

Sendt til: sik@sik.dk

13. november 2015

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2015-122-0973
Sagsbehandler
Søren Klæbel
Clemmensen
Direkte 3319 3226

Vedrørende høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel - Sikkerhedsstyrelsens j.nr. 115-01-00005

Ved e-mail af 11. november 2015 har Sikkerhedsstyrelsen sendt ovenstående udkast til bekendtgørelse i høring og anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger hertil.

Udkastet giver ikke umiddelbart Datatilsynet anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Søren Klæbel Clemmensen

Lisbeth Thuesen

Fra: 1 - ERST Høring <hoering@erst.dk>
Sendt: 24. november 2015 09:55
Til: Sikkerhedsstyrelsen Hovedpostkasse (SIK)
Cc: Lisa Plønd Gundsø; Anna Ketelsen
Emne: Erhvervsstyrelsens høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel - Journalnr. 115-01-00005

Kære Sikkerhedsstyrelsen

Erhvervsstyrelsen har modtaget nedenstående høring vedr. "udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel".

Erhvervsstyrelsens Team Effektiv Regulering (TER) vurderer, at bekendtgørelsesudkastet medfører administrative konsekvenser under 4 mio. kr. årligt. De bliver derfor ikke kvantificeret yderligere.

'Fra oktober 2015 skal al regulering med direkte konsekvenser for erhvervslivet jf. Vejledning om erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger træde i kraft på en af to fælles ikrafttrædelsesdatoer hhv. 1. januar og 1. juli.'

Med venlig hilsen

Anna Holtt Langlet

Stud. Jur

ERHVERVSSTYRELSEN

Team Jura

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Telefon: +45 3529 1000
Direkte: +45 35291204
E-mail: AnnHol@erst.dk
www.erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVS- OG VÆKSTMINISTERIET

 Pas på miljøet - udskriv kun denne e-mail hvis det er nødvendigt.

Fra: Kristina Mortensen [<mailto:KMO@sik.dk>]

Sendt: 11. november 2015 10:01

Emne: Høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel

Hermed sendes høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel.

Vi anmoder om at modtage eventuelle bemærkninger senest den 6. januar 2016.

Med venlig hilsen

SIKKERHEDSSTYRELSEN

Kristina Mortensen
Jurist, fuldmægtig

Lisbeth Thuesen

Fra: Alexander Fredsgaard Benjaminsen
Sendt: 16. december 2015 12:26
Til: Sikkerhedsstyrelsen Hovedpostkasse (SIK)
Emne: Høringsvar: Høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel, j.nr.: 115-01-00005

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, herunder Konkurrencerådet, er en uafhængig konkurrencemyndighed. De følgende høribemærkninger afgives udelukkende som konkurrencemyndighed.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, herunder Konkurrencerådet har ikke bemærkninger til Sikkerhedsstyrelsens Høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel.

Med venlig hilsen

Alexander Fredsgaard Benjaminsen
Studertermedhjælper / Student Assistent
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen/
Danish Competition and Consumer Authority
Tlf. + 45 41 71 50 13
E-mail afb@kfst.dk

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
Tlf. +45 4171 5000

Vi arbejder for velfungerende markeder.

Lisbeth Thuesen

Fra: Beredskabsstyrelsen, Direktionssekretariatet (dis@brs.dk) <dis@brs.dk>
Sendt: 16. december 2015 11:38
Til: Sikkerhedsstyrelsen Hovedpostkasse (SIK)
Cc: Kristina Mortensen
Emne: Sikkerhedsstyrelsens j.nr. 115-01-00005. Beredskabsstyrelsens svar på hring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel
Vedhæftede filer: Høringsbrev.PDF; Høringsliste.PDF; Udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel.PDF; Vurdering af erhvervsøkonomiske konsekvenser.PDF; fesdaPacket.XML

Sagsnr. 2015/038101

Tilbagesendes til [Sikkerhedsstyrelsen](#), idet det kan oplyses, at Beredskabsstyrelsen ikke har bemærkninger til det nævnte bekendtgørelsesudkast.

Med venlig hilsen

Hans Hornemann
Specialkonsulent

Beredskabsstyrelsen
Direktionssekretariatet

Telefon: (+45) 4590 6000
Direkte: (+45) 4590 6112
hh@brs.dk
www.brs.dk

Fra: Kristina Mortensen [<mailto:KMO@sik.dk>]
Sendt: 11. november 2015 10:01
Emne: Høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel

Hermed sendes høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel.

Vi anmoder om at modtage eventuelle bemærkninger **senest den 6. januar 2016.**

Med venlig hilsen

Kristina Mortensen
Jurist, fuldmægtig

Direkte: 33 73 21 20
E-mail: KMO@sik.dk

Dato 18. december 2015
J. nr. 2015-6790

Bemærkninger

Jeg skal herved meddele, at Transport- og Bygningsministeriet kan henholde sig til følgende bemærkninger fra Vejdirektoratet.

*"Konsekvenser i forbindelse med dimensionering:
Generelt for nedenstående gælder, at skærpede krav til projektering og udførelse af elinstallationer i et vist omfang vil blive påført bestilleren, og dermed kan det have økonomisk betydning for Vejdirektoratet.*

I forbindelse med dimensionering af installationer til vejbelysning og ITS-anlæg vurderes det ikke at have nogen betydning.

I forbindelse med signalanlæg kan det have konsekvenser, idet disse i den nugældende bekendtgørelse ikke er omfattet, men bliver det i den nye. Dermed kan der i nye anlæg blive skærpede krav til beskyttelse mod indirekte berøring, og idet de danske særregler er udgået (75 % reglen) kan det også betyde større dimensioner på kabler og andet installationsmateriel.

Vi er desværre ikke nået helt til bunds med vurderingen af konsekvenserne for tunneler, men det vurderes forsigtigt, at det kan have stor betydning på grund af skærpede krav til beskyttelse mod indirekte berøring.

Administrative konsekvenser:

Der vil være behov for at opdatere Vejdirektoratets paradigmer for udbud m.v., idet disse generelt henviser til, at Stærkstrømsbekendtgørelsen, afsnit 6 skal overholdes ved dimensionering af elinstallationer. Fremadrettet bliver det nødvendigt at henvise til de danske, europæiske eller internationale sikkerhedsstandarder, der skal anvendes. Desuden vil det være nødvendigt med en mere detaljeret beskrivelse af de tekniske løsninger, som ønskes i den aktuelle situation, og dermed er det måske ikke nok at lave en generel tekst i paradigmerne, men de skal nødvendigvis tilpasses det enkelte udbud."

Lisbeth Thuesen

Fra: Erik Lund Lauridsen
Sendt: 21. december 2015 16:38
Til: Sikkerhedsstyrelsen Hovedpostkasse (SIK)
Cc: Postkasse Direktionssekretariat; Postkasse SD-BA og Teknik
Emne: SV: VS: Høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel - besvarelse

Vedr. j. nr. 115-01-00005

Arbejdstilsynet har ingen bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel.

Venlig hilsen

Erik Lund Lauridsen

Arbejdstilsynet

Arbejds miljøfagligt Center

Tlf. + 45 7220 8745 E-mail: ell@at.dk

Landskronagade 33, 2100 København C
Tlf. + 45 7012 1288 E-mail: at@at.dk

Fra: Kristina Mortensen

Sendt: 11. november 2015 10:01

Emne: Høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel

Hermed sendes høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel.

Vi anmoder om at modtage eventuelle bemærkninger **senest den 6. januar 2016.**

Med venlig hilsen

Kristina Mortensen

Jurist, fuldmægtig

Direkte: 33 73 21 20

E-mail: KMO@sik.dk

Sikkerhedsstyrelsen

Nørregade 63

6700 Esbjerg

Tlf.: 33 73 20 00

www.sik.dk

Denne e-mail og enhver vedhæftet fil er fortrolig og alene tiltænkt modtageren. Såfremt De ikke er rette modtager, vil adgang til e-mailen være ubeføjet, og enhver udnyttelse eller videregivelse af e-mailens indhold være uretmæssig og potentielt i strid med lovgivningen. Såfremt De ikke er rette modtager, bedes De venligst omgående underrette os og derefter slette e-mailen og enhver vedhæftet fil. På forhånd tak.

Sikkerhedsstyrelsen
Nørregade 63
6700 Esbjerg

Vejle, d. 4. januar 2016

Høringssvar, j.nr. 115-01-00005

Udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel.

EI-Konsulenterne har modtaget høringsbrev over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel, som skal udstedes med hjemmel i lov nr. 525 af 29. april 2015. Vi takker for denne anledning til at kommentere bekendtgørelsen.

I det følgende har vi anført vores kommentarer til bekendtgørelsen.

Generelle betragtninger:

- Vi er generel positive over for de bekendtgørelser der kommer, i forbindelse med loven om sikkerhed ved elektriske anlæg, elektriske installationer og elektrisk materiel. Fra vores synspunkt er det vigtigt at forholdene fremadrettet er efter fælleseuropæiske og nationale standarder.

Kommentarer til bekendtgørelsen:

EI-konsulenterne har ikke yderligere kommentar til denne bekendtgørelse.

Med venlig hilsen
EI-Konsulenterne

Henrik Bergholt
Jørn Jørgensen

Sikkerhedsstyrelsen
Att.: jurist, fuldmægtig
Kristina Mortensen
KOM@sik.dk
Nørregade 63
6700 Esbjerg

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Vedr.: Høringssvar – J.nr. 115-01-00005 Høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel

DI støtter generelt moderniseringen af Elsikkerhedsloven og de der til hørende bekendtgørelser. Det er afgørende for at sikre konkurrencekraften og en positiv produktivitetsudvikling, at reguleringen i videst muligt omfang følger europæisk og international regulering.

Elsikkerhedsloven blev vedtaget med henblik på at forenkle herunder overskueliggøre og internationalisere reglerne på området.

Bekendtgørelsen dækker elektrisk materiel, der *ikke* er omfattet af lavspændingsdirektivet, men stiller i kapitel 3 samme væsentlige krav som lavspændingsdirektivet bortset fra §10 stk. 2, der er et dansk særkrav.

Bekendtgørelsen er dermed en dansk særlov.

DI har følgende konkrete kommentarer:

1. Formuleringen i §3 er lidt forvirrende, idet Dansk Standard har pligt til at implementere både europæiske og internationale standarder, hvorved disse også bliver til danske standarder. Det ville derfor være hensigtsmæssigt at formulere dette mere entydigt således, at følgende blev tilføjet i §3 stk. 1 sidste linje: (...)

offentliggjort af Dansk Standard (DS)...) eventuelt gennem implementering af henholdsvis europæiske eller internationale standarder.

Herefter kan både stk. 2 og 3 slettes.

Der er efter DI's opfattelse ikke brug for at nævne specifikt CENELEC og/eller IEC, da der i stadig større omfang også kan blive tale om standarder, der er fælles med henholdsvis CEN og ISO.

2. Kravet i § 10, stk. 2 er et dansk særkrav, der lægger op til personlige fortolkninger. For produkter med varme overflader findes der standarder, hvorfor det ikke skønnes nødvendigt at have et sådant krav, der ikke klart specificerer, hvad 'fare' er i denne forbindelse. Da alle forbrugerprodukter også er omfattet af det generelle produktsikkerhedsdirektiv, skønnes dette ekstra krav at være uhensigtsmæssigt. Forholdsregler mod en risiko/fare vil indgå i en fabrikants reaktion på en risikovurdering, hvorved en eventuel risiko kan afhjælpes på forskellig måde.
3. Dokumentationskravene efter bekendtgørelsens § 16 er omfattende. De svarer på sin vis til kravene om et teknisk dossier i lavspændingsdirektivet, men er mere uklare. Der er i forbindelse med tilpasningen af direktivet til de nye krav i 'Afgørelsen' (768/2008) med rette indføjet en forskel på de forskellige økonomiske aktørers ansvar og roller.

I bekendtgørelsen angives, at Sikkerhedsstyrelsen kan kræve samme form for dokumentation '*ved alle led i omsætningen af det elektriske materiel*'. Det skal bemærkes, at en forhandler f.eks. ikke har adgang til en fabrikants tekniske dossier og dermed *ikke* vil kunne levere de krævede dokumenter (f.eks. testrapporter og risikovurdering samt dokumentation nævnt i stk. 2). Det samme gælder for en importør. Der bør derfor højst indgå et krav om, at forhandlere og importører skal være behjælpelige med at *fremskaffe* den ønskede dokumentation.

4. Derudover er det ikke nærmere beskrevet, *hvornår* Sikkerhedsstyrelsen kan kræve dokumentationen. Som et minimum bør der her anvendes samme formulering som i 'Afgørelsen' og lavspændingsdirektivet nemlig, at oplysningerne skal gives '*på grundlag af en kompetent myndigheds begrundede anmodning...*'.
5. Det vil også være hensigtsmæssigt at kvalificere en 'tidsfrist' nærmere (jf. §16, stk. 3) således, at der tages hensyn til kompleksiteten af den dokumentation, der ønskes fremskaffet. Tilsvarende bør det under behørig hensyntagen til proportionalitet angives, hvor *længe* den tekniske dokumentation skal kunne stå til rådighed. Her bør det især indgå i bestemmelsen, at de fleste produkter under 50V er ganske ufarlige og ofte har en meget kort levetid (f.eks. et lykønskingskort med indbygget musik).

For så vidt angår udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for udførelse og drift af elektriske installationer, har DI ingen specifikke kommentarer. DI understreger betydningen af, at der ydes en særlig informationsindsats over for branchen,

ligesom der skal ydes passende tid til omstillingen. DI anbefaler derfor, at ikrafttrædelsen udskydes med 6 måneder.

Såfremt der måtte være spørgsmål til ovenstående, er vi naturligvis til rådighed for uddybende kommentarer.

Med venlig hilsen

Elly Kjems Hove
Underdirektør

Vedr. udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel

Vodroffsvej 59, 2.
1900 Frederiksberg C
Telefon 33 32 14 00
Telefax 33 91 70 34
veltek@veltek.dk
www.veltek.dk
CVR-nr. 29 09 49 93
Bankkonto 3001 - 4190 152 553
Frederiksberg den 5. januar 2016

VELTEK takker for det fremsendte, som vi har følgende bemærkning til:

I forlængelse af kapitel 6, *Straf*, er det vores holdning, at der bør tilføjes et afsnit om tilbagekaldelse af produkter, der findes ulovlige, herunder procedure for tilbagekaldelse.

Med venlig hilsen

VELTEK
Per Rømer Kofod
Adm. direktør

Lisbeth Thuesen

Fra: Christine Federlin
Sendt: 5. januar 2016 09:03
Til: Kristina Mortensen
Cc: Anders Geisler Eriksen; Juridisk enhed
Emne: SV: Høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel

Kære Kristina
Vi har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen / Best regards

Christine Federlin
Chefkonsulent / Chief Advisor
Center for Forsyning / Centre for Supply

Mobil / Cell +45 3392 6863
E-mail cfe@ens.dk

Danish Energy Agency - www.ens.dk
- part of the Danish Ministry of Energy, Utilities and Climate

---

Fra: Kristina Mortensen
Sendt: 11. november 2015 10:01
Emne: Høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel

Hermed sendes høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel.

Vi anmoder om at modtage eventuelle bemærkninger senest den **6. januar 2016**.

Med venlig hilsen

Kristina Mortensen
Jurist, fuldmægtig

Direkte: 33 73 21 20
E-mail: KMO@sik.dk

Sikkerhedsstyrelsen
Nørregade 63
6700 Esbjerg
Tlf.: 33 73 20 00
www.sik.dk

Denne e-mail og enhver vedhæftet fil er fortrolig og alene tiltænkt modtageren. Såfremt De ikke er rette modtager, vil adgang til e-mailen være ubeføjet, og enhver udnyttelse eller videregivelse af e-mailens indhold være uretmæssig og potentielt i strid med lovgivningen. Såfremt De ikke er rette modtager, bedes De venligst omgående underrette os og derefter slette e-mailen og enhver vedhæftet fil. På forhånd tak.

sik@sik.dk

Sikkerhedsstyrelsen
Nørregade 63
6700 Esbjerg

Ref: J.nr. 115-01-00005

Dok. ansvarlig: LJA
Sekretær: SLS
Sagsnr: s2015-841
Doknr: d2015-17477-14.0
4. januar 2016

Høringssvar til udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel

Dansk Energi takker for muligheden for at komme med høringssvar til Bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel, jeres j. nr: 115-01-00005.

Dansk Energi har følgende kommentarer til § 3 og 16 i bekendtgørelsen:

Til § 3:

§ 3. Sikkerhedskravet i Elsikkerhedslovens § 4, jf. denne bekendtgørelses § 4-13, anses for opfyldt, hvis det elektriske materiel er fremstillet i overensstemmelse med danske sikkerhedsstandarder for elektrisk materiel, der er offentliggjort af Dansk Standard (DS).

Stk. 2. Findes der ikke sådanne sikkerhedsstandarder, som nævnt i stk. 1, anses sikkerhedskravet i Elsikkerhedslovens § 4 for opfyldt, hvis det elektriske materiel er fremstillet i overensstemmelse med europæiske sikkerhedsstandarder for elektrisk materiel, der er offentliggjort af Den Europæiske Komité for Elektroteknisk Standardisering (CENELEC).

Stk. 3. Findes der ikke sådanne sikkerhedsstandarder, som nævnt i stk. 1-2, anses sikkerhedskravet i Elsikkerhedslovens § 4 for opfyldt, hvis det elektriske materiel er fremstillet i overensstemmelse med internationale sikkerhedsstandarder offentliggjort af Den Internationale Elektrotekniske Kommission (IEC).

Stk. 4. De anvendte standarder efter stk. 1-3 skal adressere alle identificerede sikkerhedsrisici ved det elektriske materiel.

Stk. 5. Anvendes der ikke standarder eller anvendes disse kun delvist, skal det dokumenteres, at sikkerhedskravet i Elsikkerhedslovens § 4 er opfyldt, jf. § 16, stk. 2.

Kommentar til § 3:

I § 3 omtales danske, europæiske og internationale sikkerhedsstandarder. Det er usikkert, hvad der menes med begrebet 'sikkerhedsstandarder', og Dansk Energi opfordrer til, at man kun bruger ordet 'standarder':

§ 3. Sikkerhedskravet i Elsikkerhedslovens § 4, jf. denne bekendtgørelses § 4-13, anses for opfyldt, hvis det elektriske materiel er fremstillet i overensstemmelse med danske **standarder** ~~sikkerhedsstandarder~~ for elektrisk materiel, der er offentliggjort af Dansk Standard (DS).

Stk. 2. Findes der ikke sådanne **standarder** ~~sikkerhedsstandarder~~, som nævnt i stk. 1, an-

DANSK ENERGI

Vodroffsvej 59 | DK-1900 Frederiksberg C | T: +45 35 300 400 | info@danskenergi.dk | www.danskenergi.dk

ses sikkerhedskravet i Elsikkerhedslovens § 4 for opfyldt, hvis det elektriske materiel er fremstillet i overensstemmelse med europæiske **standarder sikkerhedsstandarder** for elektrisk materiel, der er offentliggjort af Den Europæiske Komité for Elektroteknisk Standardisering (CENELEC).

Stk. 3. Findes der ikke sådanne **standarder sikkerhedsstandarder**, som nævnt i stk. 1-2, anses sikkerhedskravet i Elsikkerhedslovens § 4 for opfyldt, hvis det elektriske materiel er fremstillet i overensstemmelse med internationale **standarder sikkerhedsstandarder** offentliggjort af Den Internationale Elektrotekniske Kommission (IEC).

Stk. 4. De anvendte standarder efter stk. 1-3 skal adressere alle identificerede sikkerhedsrisici ved det elektriske materiel.

Stk. 5. Anvendes der ikke standarder eller anvendes disse kun delvist, skal det dokumenteres, at sikkerhedskravet i Elsikkerhedslovens § 4 er opfyldt, jf. § 16, stk. 2.

Til § 16:

§ 16. Sikkerhedsstyrelsen kan, som dokumentation for overholdelse af sikkerhedskravet i Elsikkerhedslovens § 4, kræve følgende dokumentation ved alle led i omsætningen af det elektriske materiel:

- 1) Oplysninger om fremstilleren af det elektriske materiel.
- 2) Oplysninger om en eventuel importør af det elektriske materiel til Danmark.
- 3) Beskrivelse af det elektriske materiel, som entydigt identificerer det ved angivelse af typebetegnelse, produktionsnummer, serienummer eller lignende.
- 4) Generel beskrivelse af det elektriske materiel.
- 5) Testrapporter.
- 6) En risikovurdering, der beskriver hvilke farer, der kan opstå ved opbevaring, transport, installation, ibrugtagning og drift af det elektriske materiel, både når det anvendes som foreskrevet og ved forudseelig brug, samt hvad der er gjort for at eftervise, at sikkerhedskravene i kapitel 3-4 overholdes, så det elektriske materiel er sikkert i hele dets levetid.

Kommentar til § 16:

Dansk Energi lægger til grund, at formuleringen "alle led i omsætningen" omhandler fabrikanter, importører og forhandlere af elektrisk materiel, men at slutbrugeren af det elektriske materiel, herunder elnetselskaberne, ikke er en del af sætningen "alle led i omsætningen". Dermed lægger Dansk Energi til grund, at dokumentationskravet i § 16 *ikke* finder anvendelse over for slutbrugeren af det elektriske materiel, herunder forstået som ejerne af f.eks. stikproppen, det elektriske hegn eller elmåleren.

På denne baggrund finder Dansk Energi, at dokumentationskravet i § 16 bør præciseres, så det tydeliggøres, at slutbruger/ejer/køber af det elektriske materiel ikke omfattes af dokumentationskravet. Dette kunne fx gøres ved at definere, hvad der i denne bekendtgørelse skal forstås ved "omsætningsled".

I tilfælde af at dokumentationskravet i § 16 – mod forventning – finder anvendelse i forhold til slutbrugere, herunder netselskaber, skal Dansk Energi gøre opmærksom på det u hensigtsmæssige i, at risikovurderingen i § 16 stk. 1, nr. 6) er meget bredt formuleret. Det er således i

praksis umuligt at forudse alle risici under opbevaring, transport, installation, ibrugtagning og drift, og det er derfor ikke rimeligt at pålægge straffe i form af bøder e.l. for ikke at have levet op til dette krav.

Som minimum mener vi, at "forudseelig" bør betones yderligere i bestemmelsen på følgende måde:

- 1) *En risikovurdering, der beskriver hvilke **forudseelige** farer, der kan opstå ved opbevaring, transport, installation, ibrugtagning og drift af det elektriske materiel, både når det anvendes som foreskrevet og ved forudseelig brug, samt hvad der er gjort for at eftervise, at sikkerhedskravene i kapitel 3-4 overholdes, så det elektriske materiel er sikkert i hele dets levetid.*

Det bør desuden helt generelt overvejes, hvilken administrativ byrde dokumentationskravet giver. Kravet skal også ses i forhold til øvrige gældende dokumentationskrav, nationale såvel som EU-regler og – direktiver, CE-mærkning mm. For elmålere gælder f.eks. kravene i Måleinstrumentdirektivet. En skærpelse af dokumentationskravet vil alt andet lige pålægge omsætningsledene en administrativ og økonomisk byrde, som i sidste ende vil blive pålagt prisen for det elektriske materiel, og som derfor ender hos køberen/slutbrugeren af det elektriske materiel. Dansk Energi skal i den forbindelse bemærke, at det af Sikkerhedsstyrelsens vurdering af bekendtgørelsens erhvervsøkonomiske konsekvenser fremgår, at bekendtgørelsen ikke vil have nogen væsentlige negative erhvervsøkonomiske konsekvenser. Dansk Energi er på ovenstående baggrund ikke enig heri og skal derfor anbefale, at den nævnte vurdering tages op til genovervejelse.

Med venlig hilsen
Dansk Energi

Louise Jakobsen

Lisbeth Thuesen

Fra: Poul Andersen <pv.andersen@gmail.com>
Sendt: 6. januar 2016 14:13
Til: ERIK HERSE
Cc: Sikkerhedsstyrelsen Hovedpostkasse (SIK); Jytte Bjørnskov; Ernst Nielsen; Henning Lippert; Mogens Eli Larsen; Niels Henrik Gregersen; Willy J. Fick; Jørgen Mai-Rasmussen; Niels Kringelum; Jesper Frimann; Jesper Ourø
Emne: Re: Høringssvar: J.nr. 115-01-00003 samt J.nr. 115-01-00005

Fint, det kan ikke være meget bedre. Så må vi håbe DJØFerne i SIK tager det alvorligt.

Med venlig hilsen

Poul

Den 6. januar 2016 kl. 14.03 skrev ERIK HERSE <erik@herse.dk>:

Til Sikkerhedsstyrelsen

Hermed fremsendes vedhæftet høringssvar vedrørende udkast til "Bekendtgørelse om sikkerhed for udførelse og drift af elektriske installationer" (J.nr. 115-01-00003) samt udkast til "Bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel" (J.nr. 115-01-00005).

De herligste hilsner

Erik Herse

Formand

IDA Elteknik

Ingeniørforeningen,
Kalvebod Brygge 31-33
1780 København V
Telefon: 33 18 48 48

Privat

Porsevej 4

3450 Allerød

Telefon: 48 17 58 87

Mobil: 42 60 58 87

Email: erik@herse.dk

www.ida.dk

Sik@sik.dk

Sikkerhedsstyrelsen
Nørregade 63
6700 Esbjerg

DONG Energy Eldistribution A/S
c/o DONG Energy
Teknikerbyen 25
2830 Virum
Danmark

Tlf. +45 99 55 11 11
Fax +45 99 55 00 11

www.dongenergy-distribution.dk
CVR-nr. 29 91 54 58

Høringsvar til udkast til "Bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel".

06. januar 2016

Med henvisning til jeres høringsbrev af 11. november 2015, J nr. 115-01-00005 fremsendes hermed vort høringsvar til "udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektriske materiel"

Jeres ref. J nr. 115-01-00005
Vores ref. tchri

tchri@dongenergy.dk
Tlf. 9955 2894

Vi er enige i, at el sikkerheden har højeste prioritet, og at den nye Elsikkerhedslov med tilhørende bekendtgørelser skal skabe grundlaget for som minimum at fastholde det eksisterende sikkerhedsniveau.

Vi finder det positivt, at der lægges op til en harmonisering af regler med de andre EU-lande, så man opnår en forøget effektivitet på tværs af landegrænser til gavn for konkurrenceevne og vækst. I den forbindelse skal man være særlig opmærksom på ikke at pålægge danske virksomheder yderligere forpligtende belastninger, der forringer konkurrenceevnen. Med baggrund i såvel el-sikkerheden som konkurrenceevnen har vi følgende kommentarer til bekendtgørelsen.

- §3, Der anvendes formuleringen "danske sikkerhedsstandarder" og "internationale sikkerhedsstandarder", det er uklart hvad der menes og hvor disse skal findes, idet man normalt anvender danske eller internationale produktstandarder og i mangel af disse relevante generiske standarder.
- §16, Det er uklart hvad der menes med formuleringen "alle led i omsætning". Vi skal på det kraftigste anbefale, at dokumentationskravet placeres hos fabrikanter, importører og forhandlere.

Lægges der til grund, at formuleringen "alle led i omsætningen" omhandler fabrikanter, importører og forhandlere af elektrisk materiel, men at slutbrugeren af det elektriske materiel, herunder elnetselskaberne, ikke er en del af sætningen "alle led i omsætningen". Konkluderes det, at dokumentationskravet i § 16 ikke finder anvendelse over for slutbrugeren af det elektriske materiel, herunder forstået som ejerne af f.eks. stikproppen, det elektriske hegn eller elmåleren.

I tilfælde af at dokumentationskravet i § 16 – mod forventning – finder anvendelse i forhold til slutbrugere, herunder netselskaber, vil vi gerne gøre opmærksom på det uhensigtsmæssige i, at risikovurderingen i § 16 stk. 1, nr. 6) er meget bredt formuleret. Det er således i praksis umuligt at forudse alle risici under opbevaring, transport, installation, ibrugtagning og drift, og det er derfor ikke rimeligt at pålægge straffe i form af bøder e.l. for ikke at have levet op til dette krav.

Det bør desuden helt generelt overvejes, hvilken administrativ byrde dokumentationskravet giver. Kravet skal også ses i forhold til øvrige gældende dokumentationskrav, nationale såvel som EU-regler og – direktiver, CE-mærkning mm. For elmålere gælder f.eks. kravene i Måleinstrumentdirektivet. En skærpelse af dokumentationskravet vil alt andet lige pålægge omsætningsledene en administrativ og økonomisk byrde, som i sidste ende vil blive pålagt prisen for det elektriske materiel, og som derfor ender hos køberen/slutbrugeren af det elektriske materiel. Det skal i den forbindelse bemærkes, at det af Sikkerhedsstyrelsens vurdering af bekendtgørelsens erhvervsøkonomiske konsekvenser fremgår, at bekendtgørelsen ikke vil have nogen væsentlige negative erhvervsøkonomiske konsekvenser. På ovenstående baggrund er vi ikke enig heri og skal derfor anbefale, at den nævnte vurdering tages op til genovervejelse.

Vi håber at vores hørings svar er i overensstemmelse med jeres forventninger og står til rådighed for en yderligere dialog, såfremt I måtte ønske det.

Med venlig hilsen
DONG Energy Eldistribution

Tomas Christensen

Teknisk Chef

Overvågning og systemdrift

Sikkerhedsstyrelsen

Pr. mail: sik@sik.dk

6. januar 2016

SRA

Side 1/2

Vedr. Deres sagsnr. 115-01-00005

Høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel

Sikkerhedsstyrelsen har med mail af 11. november 2015 fremsendt udkast til ny bekendtgørelse udstedt med hjemmel i lov nr. 525 af 29. april 2015, Elsikkerhedsloven.

Sikkerhedsstyrelsen har anmodet om at modtage bemærkninger til høringsudkastet senest **onsdag den 6. januar 2016**.

TEKNIQ bemærker, at bekendtgørelsen dækker spændingsområder, som ikke dækkes af "Lavspændingsdirektivet".

TEKNIQ noterer, at det i kap. 5 beskrevne dokumentationskrav kan rettes af Sikkerhedsstyrelsen mod alle led i omsætningen af det elektriske materiel. Disse led kan alle gøres ansvarlige for at skaffe den samlede dokumentation for alle anvendte produkter. Det er et vidtgående krav over for de dele af omsætningskæden, der kun involveres i en udførende rolle – eksempelvis installatører, der via grossistledet indkøber og installerer elektrisk materiel.

Kravet indebærer en unødigt meradministration for flere led i en traditionel omsætningskæde og synes ikke proportionalt over for hensynet til Sikkerhedsstyrelsens muligheder for nem adgang til produktoplysninger.

Derfor bør det i forslaget præciseres, at dokumentationskravet alene kan rettes mod fremstilleren og eventuelt importøren af det elektriske materiel, der er nærmest til at indhente og opbevare den krævede dokumentation af produktet.

En sådan graduering af ansvar for oplysninger følger samme princip, som er foreslået i det af Styrelsen netop fremsendte høringsudkast til Bekendtgørelse om elektrisk materiel bestemt til anvendelse inden for visse spændingsgrænser (Lavspændingsdirektivet).

Specifikt til udkastets §6 foreslår TEKNIQ, at man - som i forslag til bekendtgørelse om sikkerhed for udførelse og drift af elektriske installationer (Installationsbekendtgørelsen) - også i nærværende udkast anvender begreberne "grundbeskyttelse" og "fejlbeskyttelse" i stedet for de begreberne "direkte berøring" og "indirekte berøring".

6. januar 2016

Med venlig hilsen

Niels Jørgen Hansen
Adm. direktør

SRA

Side 2/2

Lisbeth Thuesen

Fra: Maria Duerlund Bergholm - Arbejdsgiverne <MBE@arbejdsgiverne.dk>
Sendt: 6. januar 2016 11:47
Til: Sikkerhedsstyrelsen Hovedpostkasse (SIK)
Emne: Høringssvar, j. nr. 115-01-00005

Til Sikkerhedsstyrelsen

Tak for den tilsendte høring. Arbejdsgiverne har ingen kommentarer.

Venlig hilsen
Maria Duerlund Bergholm

KOMMUNIKATIONSMEDARBEJDER
Direkte: +45 6317 3393
Mobil: +45 30507715
E-mail: mbe@arbejdsgiverne.dk
Download VCard

ARBEJDSGIVERNE
Magnoliavej 2-4 • 5250
Odense SV
Telefon +45 6617 3333
E-mail:
info@arbejdsgiverne.dk
Web:
www.arbejdsgiverne.dk
Følg os på LinkedIn og
twitter.

**TAG EN
LÆRLING
DET GØR VI**

ARBEJDSGIVERNE

HVEM ER VI?
Arbejdsgiverne er en arbejdsgiver- og brancheforening for 2200 industri-, maskin-, smede-, el-, og vs-virksomheder med i alt cirka 16.500 medarbejdere.

Fra: Kristina Mortensen [<mailto:KMO@sik.dk>]

Sendt: 11. november 2015 10:01

Emne: Høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel

Hermed sendes høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel.

Vi anmoder om at modtage eventuelle bemærkninger senest den 6. januar 2016.

Med venlig hilsen

Kristina Mortensen
Jurist, fuldmægtig

Direkte: 33 73 21 20
E-mail: KMO@sik.dk

Sikkerhedsstyrelsen
Nørregade 63
6700 Esbjerg
Tlf.: 33 73 20 00
www.sik.dk

Lisbeth Thuesen

Fra: Helen Amundsen <ha@fbr.dk>
Sendt: 6. januar 2016 14:13
Til: Sikkerhedsstyrelsen Hovedpostkasse (SIK)
Cc: Pia Saxild; Vagn Jelsøe; Helen Amundsen
Emne: SV: Høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel, j.nr. 115-01-00005

Forbrugerrådet Tænk har modtaget Sikkerhedsstyrelsens brev af 11. november 2015, j. nr. 115-01-00005 vedr. høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel og har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Helen Amundsen
Seniorrådgiver / Senior Technical Adviser

T +45 7741 7732 / M +45 2715 7431 / taenk.dk
Fiolstræde 17 B / Postboks 2188 / 1017 København K

**Forbrugerrådet
Tænk**
Danish Consumer Council

Fra: Kristina Mortensen [<mailto:KMO@sik.dk>]
Sendt: 11. november 2015 10:01
Emne: Høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel

Hermed sendes høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel.

Vi anmoder om at modtage eventuelle bemærkninger senest den 6. januar 2016.

Med venlig hilsen

SIKKERHEDSTYRELSEN

Kristina Mortensen
Jurist, fuldmægtig

Direkte: 33 73 21 20
E-mail: KMO@sik.dk

Sikkerhedsstyrelsen
Nørregade 63
6700 Esbjerg
Tlf.: 33 73 20 00
www.sik.dk

Denne e-mail og enhver vedhæftet fil er fortrolig og alene tiltænkt modtageren. Såfremt De ikke er rette modtager, vil adgang til e-mailen være ubeføjet, og enhver udnyttelse eller videregivelse af e-mailens indhold være uretmæssig og potentielt i strid med lovgivningen. Såfremt De ikke er rette modtager, bedes De venligst omgående underrette os og derefter slette e-mailen og enhver vedhæftet fil. På forhånd tak.

Lisbeth Thuesen

Fra: Kim Kristensen <kimk@kea.dk>
Sendt: 6. januar 2016 15:27
Til: Sikkerhedsstyrelsen Hovedpostkasse (SIK)
Cc: KEA
Emne: Høringssvar - j. nr. 115-01-00005

Til rette vedkommende

Vedr. Høring over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel

KEA (Københavns Erhvervsakademi) har ingen input til nærværende høring.

Med venlig hilsen

Kim Kristensen
Konsulent

Guldbergsgade 29N
2200 København N

Mobil: 22850810
Direkte: 46460008
Mail: Kimk@kea.dk

CHALLENGE
THE
ORDINARY | **kea**
KØBENHAVNS ERHVERVSAKADEMI

DOKNR-10-852

Ref.: IME/ime

E-mail: ime@frinet.dk

6. januar 2016

Sikkerhedsstyrelsen

Att.: sik@sik.dk

J. nr. 115-01-00005

FRI's høringssvar over udkast til bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel

FRI fremsender hermed sit høringssvar til ovennævnte høring. Vi har bedt vores medlemmer om at kommentere på udkastet. Høringssvaret er blevet til med input fra følgende virksomheder: ALECTIA, ATKINS, BALSLEV, Cowi, Sweco, Niras, Rambøll, Spangenberg & Madsen, ÅF-Hansen & Henneberg, MOE, PAP, NNE Pharmaplan.

Generelle kommentarer

SIK-material meddelser er disse udgået? Og i givet fald hvordan tænkes dette håndteret i fremtiden?

Det er særdeles vanskeligt at se sammenhængen mellem denne bekendtgørelses anvendelsesområde, spændingsniveauer og §19 stk.2.

FRI stiller naturligvis gerne op til yderligere dialog såfremt vores høringssvar giver anledning til spørgsmål eller uklarheder.

Besøgsadresse:

Industriens Hus
Rådhuspladsen
København V
T: +45 35 25 37 37
F: +45 35 25 37 38
E: fri@frinet.dk
W: www.frinet.dk

Postadresse:

Vesterbrogade 1E, 3. sal
Postboks 367
DK-1504 København V

Med venlig hilsen

Inge Ebbensgaard

Informationschef

Foreningen af Rådgivende Ingeniører, FRI

Specifikke kommentarer

Reference	Kommentar
Generelt	Personer, husdyr eller ejendom er defineret. Hvad med miljø?
	Kapitel 1
Kap. 1 §1	Bekendtgørelsen dækker ikke elektrisk materiel, undtagen stikpropper og stikkontakter til husholdningsbrug, til brug mellem 50V og 1000V~. Er det dækket andet sted? Hvorfor står der ikke fra 0 til 1000V?
	Kapitel 2
Kap. 2 §3	Er der taget højde for gældende krav til CE-mærkning?
	Kapitel 3
Kap. 3 §9	Bør der ikke tilføjes noget om IP-klasser?
Kap. 3 §10	...for at mindske... ? Skal man ikke forhindre eller undgå?
	Kapitel 4
Kap.4 §15	Her er hospitalsstikpropper og –stikkontakter beskrevet, selvom de ikke er til husholdningsbrug. Denne paragraf bør flyttes til anden bekendtgørelse.

	Kapitel 5
Kap.5 §16 stk 1, punkt 5	Det bør defineres hvilke tests skal udføres.
Kap.5 §16 Stk 3	... dansk eller engelsk? .... dansk og engelsk?
	Kapitel 6
	-
	Kapitel 7
Kap.7 §19	Se bemærkninger under generelt.

6. januar 2016

Høringssvar: J.nr. 115-01-00003 samt J.nr. 115-01-00005

Hermed bemærkninger til udkast til "Bekendtgørelse om sikkerhed for udførelse og drift af elektriske installationer" (J.nr. 115-01-00003) samt bemærkninger til udkast til "Bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel" (J.nr. 115-01-00005).

Overordnet:

Det er vort indtryk at dette dokument er et "juridisk" dokument, der fastslår regler for hvilke standarder og hvilke overgangsordninger der finder anvendelse for og ved udførelse af elektriske installationer, mere end det er; et dokument der fastslår de grundlæggende krav til sikkerhed ved udførelse og anvendelse af elektriske installationer og apparater.

Selv om vi på ingen måde undervurderer den danske eltekniske faggruppes evner og logiske sans, tror vi ikke at dette dokument vil blive læst som en "bekendtgørelse", men som et svært tilgængeligt juridisk dokument, der sprogligt er vanskeligt tilgængeligt!

Selv om det nu hedder "Elsikkerhedsloven" er der efter vor mening alt for lidt fokus på det person sikkerhedsmæssige! Elektrisk stød og elektrisk chok er stort set ikke nævnt!

I over 100 år har sikkerheden på elområdet været varetaget af offentlige myndigheder, som ved hjælp fra dygtige og engagerede medarbejdere har løst denne opgave så godt, at den danske elsikkerhed i dag kan regnes som en af verdens bedste.

Dette er sket ved:

- En progressiv tilpasning af bestemmelser og regler for udførelse og drift til den seneste tekniske udvikling.
- Gennem en med korte mellemrum ajourføring og udgivelse at disse bestemmelser, senest de sidste udgaver af stærkstrømsbekendtgørelsen, hvor der foruden særlige danske bestemmelser også er medtaget relevante dele af standardserien HD 60364 tilpasset danske forhold.
- Gennem information, såsom artikler, telefonrådgivning og foredrag at informere og vejlede den samlede elbranche.
- Ved sagkyndigt og myndigt tilsyn og vejledning på installationer og anlæg, hvor der er behov.

I udkastet til bekendtgørelse har man valgt kun at bibeholde enkelte af de særlige danske bestemmelser samt at henvise til HD 60364 serien i stedet for at tilpasse og udgive denne som danske bestemmelser.

Som følge heraf vil det være nødvendigt for den praktisk arbejdende eltekniker at anskaffe sig og sætte sig ind i standarderne, hvilket antagelig vil medføre, at mange vil opgive dette, dels fordi anskaffelse af standarder vil være ret så bekosteligt, set i forhold til de nuværende priser på stærkstrømsbekendtgørelsen, og dels fordi de nu selv i langt højere grad skal fortolke standarderne. Det i udkastet nævnte om, at hvis en installation ikke, eller kun delvist, udføres efter standarderne, skal det dokumenteres, at de grundlæggende sikkerhedskrav er opfyldt, må anses for overflødig, for hvem skal vurdere dokumentationen? Sikkerhedsstyrelsen har næppe resurser hertil!

Ved i så stor udstrækning at henvise til standarder vil der være risiko for, at mere eller mindre private aktører, vil udarbejde noter, håndbøger eller lommebøger med egne fortolkninger og vejledninger, hvilket må anses for uheldigt og eller forvirrende, idet dette ubetinget bør være en myndighedsopgave.

Såfremt udkastet vedtages som det foreligger, må det derfor stærkt anbefales, at bekendtgørelsen ikke står alene, men suppleres med en af Sikkerhedsstyrelsen udgivet vejledning eller håndbog, som angiver, hvordan standardserien HD 60304 helt eller delvist kan anvendes i Danmark. Dette bør endvidere af Sikkerhedsstyrelsen suppleres med en intensiv og effektiv informationskampagne i samarbejde med den danske elbranche.

Detaljerede bemærkninger til tekst i udkast til "Bekendtgørelse om sikkerhed for udførelse og drift af elektriske installationer" (J.nr. 115-01-00003):

I den nye; "elsikkerhedsloven" som erstatter "stærkstrømsloven" skriver man "lov om sikkerhed ved... og ikke som i udkast til bekendtgørelse; "sikkerhed for...

Derfor burde man efter vor mening skrive: Bekendtgørelse om sikkerhed **i forbindelse** med udførelse og drift af .....

Hvis man henviser til stk. under paragrafferne, bør disse også fremgå, af hensyn til ikke juridisk kyndige; altså bør der efter **§ 5 stå stk. 1.**

Definitioner:

- 1) det er noget uklart, hvorfor "belysningsanlæg på offentlige tilgængelige områder" kræver en definition.
- 2) Beskyttelsesudstyr: der mangler efter vor mening "**kortslutningsbeskyttelse**" da dette er anvendt senere i dokumentet.
- 4) DCL: Hvordan kan man definere DCL ved at udtrykke at det består af DCL udtag m.v., burde man ikke starte med at definere forkortelsen?
- 9) Efter vor mening mangler der en grundlæggende definition af "Grundbeskyttelse" med henvisning til tidligere termer, som beskyttelse mod direkte - og mod indirekte berøring! Hvis udligning alene kan udgøre fejlbeskyttelse (tidl. Beskyttelse mod indirekte berøring) så bliver det meget enkelt at udføre elektriske installationer.
- 12) PELV: Selv om der sker en potentialstigning ved en jordfejl i andre strømkredse, så vil spændingen i PELV kredsen ikke overstige værdien for ELV (ekstra low voltage)?
- 13) Her går den helt galt! Når den danske el tekniske faggruppe alligevel skal til at læse normer på engelsk, så bør man starte en definition af en forkortelse som "RCD" med at skrive betydningen af forkortelse på det originale sprog! RCD; "Residual current device" selv om dette kun omfatter en "fejlstrøms enhed", ikke nødvendigvis en afbryder. Hvis man vil definere en Fejlstrømsafbryder ved den engelske forkortelse bør der anvendes "RCCB" Residual current circuit breaker!
- 14) det burde ikke være nødvendigt at nævne de to køn i denne forbindelse, man kunne bare skrive "**vedkomne**".
- 15) SELV; se under 12) PELV

Kapitel 3;

§ 5, er efter vor mening fejlformuleret! Hvis personer og husdyr kan få kontakt til installationens spændingsførende dele, så er installationen ikke grundbeskyttet, da grundbeskyttelsen netop skal forhindre dette! Tidligere var det defineret som; "beskyttelse mod direkte berøring"!

Forslag: § 5. *En elektrisk installation skal grundbeskyttes således at; personer og husdyr ikke kan få utilsigtet kontakt til installationens spændingsførende dele!*

§ 6. der bør tilføjes til slut i sætningen (under fejl)!

De følgende paragraffer § 7, § 8, § 9 og § 10 er efter vor mening fyld og dermed overflødige, da der jo er krav om at installationerne skal udføres efter HD 60364, eller opfylde og dokumenteres overholdende tilsvarende krav!

Der er nævnt under § 14 krav til at en installation skal have immunitet mod elektromagnetiske forstyrrelser, hvorfor nævnes der intet om krav til emission? Det at en installation ikke må udsende elektromagnetiske forstyrrelser!

Kan det skyldes, at man i Danmark ikke valgte at bruge begrebet **EMC** ("Electro Magnetisk Compatibility"), da man ikke mente det var dansk nok? Lige siden har vi i Danmark kæmpet med misforståelser omkring dette, da man på anbefaling, valgte at kalde loven på basis af EMC direktivet for "loven om elektromagnetiske forstyrrelser"

§ 15 er irrelevant! Og tjener kun til forvirring!

Kapitel 4.

Her nævnes under § 18, kortslutninger, i forbindelse med elektromagnetiske forstyrrelser, selv om de ikke er nævnt tidligere, komplet irrelevant, der kunne blot henvises til lovgivningen under det Europæiske EMC direktiv!

Forsyningssystemer:

Under forsyningssystemer er der meget udførligt beskrevet i hvilke tilfælde at en elektrisk installation må udføre som TN-system, samt i hvilke tilfælde ejeren af forsyningsnettet kan eller ikke kan nægte udførelse som TN-system.

Der er for os at se ingen ændringer i forhold til de gældende regler fra 1993, afsnit 6, Stærkstrømsbekendtgørelsen. HD 384

Der mangler generelt oplysninger om fordele og ulemper ved TN-C - og TN-S – systemer!

§ 27 er ny, men vi vil anbefale at det nævnes at årsagen til dette krav er gener fra vagabonderende nulstrømme i installationen!

Da TT-systemet er det mest anvendte og udbredte forsyningssystem i Danmark burde det efter vor mening have været nævnt i denne bekendtgørelse, og at dette system, for opfyldelse af kravet til fejlbeskyttelse skal udføres som **dobbelt isoleret** eller med **Klasse II** materiel til og med hoved gruppetavlen i installationen!

Vi har ingen bemærkninger til; Installation af tavler, Beskyttelsesudstyr, og Afbrydelse og adskillelse, bortset fra at vi mener, de er overflødige!

Supplerende beskyttelse med RCD:

Se under definitioner om RCD!

§ 34. Man kan få det indtryk efter gennemlæsning at det kun er for hospitals- og edb-stikkontakter at der er krav om en tilsluttet virksom beskyttelsesleder?

Det er under Stk. 5 nævnt at kravet i Stk. 1, ikke gælder for en installation med IT- systemjording og isolationsovervågning. Det bør vel nævnes at dette kun er gældende ved 1. fejl, og at hvis ikke der sker afbrydelse ved 1. fejl så skal 2. fejl afbrydes automatisk som for et TT- eller TN-system!

Ingen bemærkninger til; Mærkning og Ledere, det er efter vor mening overflødigt!

§39. (Anvendes der beskyttelse udligning) bør ændres til; **Hvor der anvendes beskyttende udligning....**

Der skrives under 1), udligningsforbindelse til beskyttelsesformål?

Findes der udligningsforbindelser der ikke har beskyttelsesformål??

Stk.2 Her skal der roses for kravet til udligning af funktionsjordingsledere til hovedjordklemmen!!

Ingen bemærkninger til kabler i jord eller installationsstikforbindelser.

§45; bemærkningen om lignende områder, vil nok afstedkomme mange spørgsmål!

§46; Lidt mærkelig formulering, men hvis begrebet "overføre" er synonymt med at "forbinde" så går det vel an!

Stk.2; man vil åbenbart bibeholde den danske særregel for boliger. Vi mener man bør udvide kravet til, at hvis der i boliger opført før 1. juli 2016 er virksom beskyttelsesleder i stikkontakter og tilslutningssteder skal den forbindes til klasse I materiel!

Stk. 3 bør også omfatte ikke transportabelt **klasse I** materiel!

Eksplodingsfarlige områder:

§55; bør ændres til et forståeligt dansk; eks. Elektriske installationer i eksplosionsfarlige områder skal udføres i overensstemmelse med ....

Supplerende beskyttelse med RCD

Af undtagelse for kravet Stk. 1 er igen nævnt under 3); Elektriske installationer med IT – systemjording og isolationsovervågning! Hvis ikke den 1. fejl afbrydes, så skal der ske afbrydelse ved den 2. fejl, som var det et TN eller TT net!

Eksisterende tavler:

§§62, 63 og 64 er meget svært forståelige, det havde måske hjulpet hvis det først blev forklaret at der indtil 1993 ikke var krav til beskyttelse af tavler!

Stk.2 beskriver en beskyttelse af en udvidelse af én eksisterende tavlefelt ved en **totalisolation**? Der mangler definition af totalisolation samt om beskyttelsen er grundbeskyttelse, fejlbeskyttelse eller begge dele!

Fejlspændingsafbrydere:

§66 er efter vor mening ikke bare uforståelig men også overflødig!

Det må vel være "Fejlspændingsafbryderens" reference jordforbindelse der menes?

En fejlspændingsafbryder vil efter vor mening ikke virke i en almindelig installation, da det aldrig kan garanteres at udsatte dele på klasse I ikke har utilsigtet og måske lav overgangsmodstand til neutral jord!

Tilslutningssteder i elektriske installationer uden virksom beskyttelsesleder:

§67 siger oversat til almindeligt sprog; at det er i orden at brugeren af installationen får stød, så længe det ikke påvirker den sikkerhedsmæssige funktion af udstyret? Det er volapyk!

Stk. 3 er komplet uforståeligt!

§68 modsiger §67

§69 er ligeledes ikke forståelig!

Genindkobling af den elektriske installation?

Burde der ikke stå; Genindkobling af en fejlramt udkoblet elektrisk installation?

Under §75 er der for første gang nævnt elektrisk stød, ved automatisk afbrydelse, skulle det ikke hedde; fejlbeskyttelse ved automatisk afbrydelse?

Bemærkninger til tekst i udkast til "Bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel" (J.nr. 115-01-00005).

Det er efter vor mening mere korrekt dansk at skrive "Sikkerhed ved elektrisk materiel"!

Der mangler komplet henvisning til den europæiske fællesmærkning "CE"

Der er gjort meget ud af at henvise til danske sikkerhedsstandarder, offentliggjort af Dansk Standard? God reklame?

Beskyttelse mod de farer, som kan hidrøre fra det elektriske materiel? En besynderlig formulering! Der burde stå: Beskyttelse mod de farer der kan opstå ved almindelig brug af det elektriske materiel!

§6; Her er der pludselig igen anvendt de tidligere betegnelser "direkte og indirekte berøring"?

Hvor er henvisningerne til gældende europæiske krav for emission og immunitet "EMC"

Det virker som om man skulle skrive noget, for det skrevnes egen skyld og ikke for indholdet!

Disse høringssvar er udarbejdet af et underudvalg nedsat af bestyrelsen for det fagtekniske selskab IDA Elteknik under Ingeniørforeningen, IDA.

Underudvalget består af:

Poul V. Andersen (tidligere ingeniør ved Sikkerhedsstyrelsen)

Ernst Boye Nielsen, Ernel (tidligere direktør for DESITEK A/S)

Niels W. Kringelum (tidligere lektor ved Københavns Maskinmesterskole)

Med venlig hilsen

Erik Herse (tidligere senioringeniør ved Institut for Elektroteknologi, DTU)

Formand for IDA Elteknik

NOTAT

Referat fra det ordinære DTS-møde fredag den 18. december 2015

23. december 2015
J.nr. 875-01-00001
/LOH

Til stede: Mette Præst Knudsen, Niels Jørgen Hansen, Per Rømer Kofod, Anita Rønne, Christian Jarby, Flemming Jensen, Tomas Christensen (stedfortræder for May-Britt Aaskov Jakobsen), Flemming Warth (stedfortræder for Jens-Olav Pedersen), Steen Hoeck Klausen (stedfortræder for Jani Lykke Methmann), Lizzi Krarup Jakobsen, Stefan Søsted, Jesper Høgh Bach, Lone Hansen (ref.)

SIKKERHEDSSTYRELSEN
Nørregade 63
6700 Esbjerg

Tlf 33 73 20 00
Fax 33 73 20 99

sik@sik.dk
www.sikkerhedsstyrelsen.dk
CVR-nr. 27 40 31 23

Afbud: Michael Ostenfeld, Annette Dragsdahl, Jørgen K. Nielsen

**ERHVERVS- OG
VÆKSTMINISTERIET**

1. Velkomst og godkendelse af dagsorden og referat

Mette Præst Knudsen bød velkommen til det sidste møde i Det Tekniske Sikkerhedsråd, der fra 1. januar 2016 erstattes af Råd for EI- og Gasteknisk Sikkerhed. Hun oplyste, at der deltog tre stedfortrædere for faste medlemmer af rådet, idet det var væsentligt at få flest mulige synspunkter med i drøftelsen af forslag til to nye bekendtgørelser til elsikkerhedsloven.

Dagsordenen blev godkendt med tilføjelsen, at Christian Jarby ønskede en orientering om status på udpeging af det ny råd (under pkt. 4). Referat fra møde 27.-28. august 2015 blev godkendt.

2. Status på arbejdet med elsikkerhedsloven v. Stefan Søsted

Stefan Søsted nævnte, at de to første bekendtgørelser er i høring med høringsfrist den 6. januar. Derefter skal høringssvar gennemgås, og standstillperioden for EU-notificering udløber til februar.

Yderligere tre bekendtgørelser er under udarbejdelse, henholdsvis om udførelse af elektriske anlæg, drift af elektriske anlæg og arbejde i nærheden af elektriske anlæg og kommer i høring i en otte ugers periode. Bekendtgørelsen om udførelse af elektriske anlæg skal også notificeres til EU, så der vil være en tre måneders standstill-periode. Stefan Søsted oplyste, at de nuværende bekendtgørelser på stærkstrømsområdet vil være gældende, indtil de erstattes af nye bekendtgørelser.

3. Høringsvar vedr. elsikkerhedsbekendtgørelser

Bekendtgørelse om sikkerhed ved elektriske installationer

Generelle bemærkninger

Niels Jørgen Hansen nævnte, at bekendtgørelsen skal vurderes sammen med de standarder, den knytter sig til, og at det er et meget omfattende materiale, som kræver megen information og en passende lang periode til at sætte sig ind i. Han opfordrede til, at bekendtgørelsen først træder i kraft 1. januar 2017 med udgangspunkt i, at den tidligst kan være underskrevet 1. marts og der dermed blot vil være fire måneder, før den træder i kraft. Han påpegede, at selv om der er en overgangsperiode, vil der kunne komme krav fra bygherrer om, at der skal arbejdes efter de nye regler, så snart bekendtgørelserne er underskrevet.

Per Rømer Kofod støttede Niels Jørgen Hansen i at ændre tidsplanen, da der med en presset tidsplan vil være risiko for, at der bliver begået fejl eller sikkerheden sættes over styr. Han understregede ligeledes, at der skal være fokus på prisen på standarder.

Lizzi Krarup Jakobsen orienterede om, at Sikkerhedsstyrelsen har fået oplyst fra Dansk Standard, at alle relevante standarder i relation til bekendtgørelsen vil kunne købes for max. 2500 kr. pr. virksomhed (digital adgang).

Flemming Warth opfordrede ligeledes til en ændret tidsplan af hensyn til, at de nye regler kan indarbejdes i elektrikeruddannelsen og på AMU-kurser.

Tomas Christensen støttede forslaget om at rykke ikrafttrædelsen, så der bliver tid til at sætte sig ind i de nye regler.

Christian Jarby opfordrede til en parallel-opstilling med de nuværende og nye regler, så det er overskueligt, hvad der ændres eller en oversigt over områder, hvor der sker ændringer.

Stefan Søsted oplyste, at det vil være på Elsikkerhedsregler.dk, man kan få det samlede overblik, og at hjemmesiden vil blive tilgængelig med bekendtgørelser og standarder, når bekendtgørelserne er udstedt.

Per Rømer Kofod undrede sig over, at Sikkerhedsstyrelsen har afvist VELTEKs tilbud om at få taletid på Danmarks største el-fagmesse El & Teknik 16 i maj, til orientering om de nye regler for udførelse af elinstallationer og henviste til, at Sikkerhedsstyrelsen opfordrer til samarbejde med branchen omkring udbredelse af styrelsens budskaber.

Lizzi Krarup Jakobsen oplyste, at Sikkerhedsstyrelsen har fokus på vejledningsforpligtelsen, men har behov for at vælge tid og sted i samarbejde med brancheorganisationerne på området.

Bekendtgørelsens kapitler

Kapitel 1

Tomas Christensen opfordrede til at tydeliggøre snitfladen til anlæg i indledningen og nævnte, at der er en defineret snitflade mod forsyningsanlæg i snitstedet.

Steen Hoeck Klausen efterspurgte, hvorfor der er ændret på spændingsområdet.

Christian Jarby opfordrede til, at der i definitionerne også præciseres, hvad TN, TN-S og TN-C betyder.

Kapitel 2

Niels Jørgen Hansen opfordrede til, at det præciseres yderligere, hvad der kræves af dokumentation, fx om der skal tegninger med. Desuden opfordrede han til, at Sikkerhedsstyrelsen sikrer et behørigt tilsyn med installationer, der udføres efter undtagelsesreglen, så det følges, hvordan undtagelserne bliver brugt.

Flemming Warth pegede på, at der bør være krav til omfanget og tilgængeligheden af dokumentationen og hvor længe dokumentationen skal opbevares. Han spurgte, om det vil være ejeren eller et centralt system, dokumentationen skal opbevares i og nævnte, at det kan have sikkerhedsmæssige konsekvenser, hvis man tror, man arbejder på en installation, der er udført efter en standard, mens dette ikke er tilfældet. Stefan Søsted oplyste, at det vil være Sikkerhedsstyrelsen, der har dokumentationssystemet og at der skal kunne trækkes oplysninger om, hvorvidt der er afvejet fra standarden på en adresse. Han nævnte, at hvis der ikke er dokumentation, hvis vurderingen være, at standarderne er fulgt.

Kapitel 3

Paragraf 7: Christian Jarby efterspurgte en præcisering af, hvad der forstås ved normal brug og om det svarer til "forudsigelig brug."

Paragraf 14: Han påpegede ligeledes, at et krav om, at en installation skal have immunitet i forhold til forstyrrelser, vil blive dyrere for boligejere.

Paragraf 15: Anita Rønne fandt, at der næsten står det samme i mange paragraffer i kapitel 3. Hun pegede desuden på paragraf 15, hvor det er formuleret, som at en installation kan tage forholdsregler. Det forekommer sprogligt ulogisk.

Kapitel 4

Niels Jørgen Hansen påpegede, at det er i kapitel 4, de danske undtagelser på boligområdet fjernes. Han opfordrede til at lægge mærke til det, der ikke er med i bekendtgørelsen som undtagelser mht. beskyttelsesledere og krav om jord. Han fandt ikke ændringerne forkerte, men fremhævede, at det vil stille større krav til installationer og give forbrugerne øgede udgifter.

Tomas Christensen nævnte, at når der henvises til standarder, bør der fremgå både nummer og navn for at mindske risikoen for fejltagelser.

Paragraf 19: Christian Jarby nævnte, at bestemmelser om dimensionering af lederne vil gøre installationer dyrere på grund af kravet til beregninger eller fordi standarden betyder

overdimensionering. Han opfordrede til at genindføre 75 procentsreglen.

Niels Jørgen Hansen sagde, at det er en regel, der gør arbejdet lettere for de udførende og udtrykte ønske om at moderniseret den nuværende 75 procents-regel.

Tomas Christensen støttede, at 75 procentsreglen fastholdes fremfor at rigtigt mange skal have beskrivelser af, hvordan de afviger fra standarden på dét område.

Paragraf 23 og 24: Anita Rønne pegede på, at det nævnes, at noget skal foregå så "let" som muligt. Hun foreslog at ændre til "uhindret." Samme ændring foreslog Tomas Christensen i paragraf 22 og 23.

Paragraf 24, stk. 2: Tomas Christensen fandt det uklart, at der var nævnt "ved senere ændringer" og ønskede ordet ændringer præciseret.

Paragraf 26: Tomas Christensen påpegede, at den indebærer, at man tillader en installation at blive beskyttet af forsyningsystemet uden anlægsejers godkendelse. Hans synspunkt er, at en installation skal beskyttes af sig selv, og hvis en installation beskyttes via et forsyningsanlæg, skal der indhentes en tilladelse hertil. Han advarede mod, at fx et hotelbyggeri kan beskyttes af forsyningsnettet, uden at man får accept fra anlægsejeren.

Paragraf 28: Steen Hoeck Klausen nævnte, at et øget afstandskrav ved tavler kan have store konsekvenser, hvis der skal ændres på tavler i boliger. Han ønskede det præciseret, om kravet gælder for alle tavler, også i boliger.

Christian Jarby opfordrede til, at det bliver et krav, som kun gælder nybyggeri.

Per Rømer Kofod nævnte, at man i boliger kun sjældent udvider tavlen på grund af øget effektbehov, hvorimod ændring til en intelligent boliginstallation typisk vil medføre en tavleudvidelse. Han fandt det ærgerligt, hvis afstandsreglen bremser udbredelsen af intelligente installationer, som er mere energioptimale.

Paragraf 32: Tomas Christensen opfordrede til, at der kommer et krav om sikring mod indkobling.

Christian Jarby nævnte, at krav til klasse 1-materiel kan betyde, at forbrugere enten skal gå over til Schuko-stikkontakter eller have leveret en adapter, hver gang de køber et produkt.

Paragraf 34: Steen Hoeck Klausen ønskede præciseret, at krav om HPFI type A gælder hele paragraffen.

Christian Jarby nævnte, at det kan være svært at adskille, at bestemmelserne nogle gange gælder boliger, andre gange ikke.

Tomas Christensen ville vide, om dispensationer givet fra Sikkerhedsstyrelsen fortsat vil gælde efter de nye regler, eller om der skal søges igen.

Stefan Søsted nævnte, at da der ikke lovgives med tilbagevirkende kraft, vil dispensationerne formentlig blive opretholdt.

Paragraf 37: Tomas Christensen opfordrede til, at der bliver et krav om, at tilslutning skal kræve værktøjer, idet der arbejdes i den faste installation.

Steen Hoeck Klausen mente, at krav om lampetilslutning i lukket dåse adskiller sig fra de krav, som stilles i andre lande, så det vil være et problem for lampeimportører.

Paragraf 40: Omkring kabler i jord nævnte Flemming Jensen, at der er et sikkerhedsaspekt i forhold til fx gasledninger og at der i dag er afstandskrav, der skal overholdes.

Flemming Warth nævnte, at nedgravningsdybder bør defineres som færdigt terræn.

Tomas Christensen gjorde opmærksom på, at kravet om dybde i færdigt terræn også bør gælde fremadrettet, da der ofte ændres på terrænet.

Paragraf 41: Steen Hoeck Klausen nævnte omkring dækplader, at der er mange udenlandske arbejdere i Danmark, så advarselsteksten bør være på engelsk eller være et piktogram.

Paragraf 46: Flemming Warth påpegede, at der bør ses på, hvad der fremgår af standarderne.

Paragraf 51: Christian Jarby nævnte, at beskyttelsesudstyr bør anbringes mere end en meter over gulvet, hvis det er for at beskytte børn.

Tomas Christensen undrede sig over kravet, når det drejer sig om beskyttelsesudstyr og nævnte, at hvis beskyttelsen aktiveres utilsigtet, er der vel bare tale om en gene.

Anita Rønne opfordrede til at ændre formuleringen om "anbringes i den bolig, hvortil det hører," og Tomas Christensen foreslog det ændret til "anbringes i den bolig, hvor det skal beskytte en installation."

Paragraf 53: Christian Jarby gjorde opmærksom på, at et krav om antal stikkontakter ikke er præciseret mht. om det gælder pr. rum eller pr. bolig. Han efterspurgte desuden et max.-antal stikkontakter.

Steen Hoeck Klausen var enig i, at der bør indføres et maksimum.

Anita Rønne foreslog, at formuleringen "antallet af stikkontakter i den faste elektriske installation" ændres til "antallet af stikkontakter i boligen."

Paragraf 56: Steen Hoeck Klausen ønskede overvejet, om det giver mening at kræve, at midlertidige elektriske installationer skal efterses hver tredje måned.

Mette Præst Knudsen nævnte, at hvis det drejer sig om sikkerhed, er tre måneder lang tid, og at perioden måske burde være kortere.

Tomas Christensen sagde, at der evt. kunne være et krav om eftersyn, hvis der sker ændringer på byggepladsen.

Niels Jørgen Hansen påpegede, at en byggepladsinstallation skal være i orden hver eneste dag.

Kapitel 5

Paragraf 59: Christian Jarby betegnede muligheden for at undlade beskyttelsesleder, hvis man udvider en installation med højst to

tilslutningssteder som en stramning i forhold til i dag og advarede om, at det kan fordyre installationen. Han ønskede mulighed for at etablere mere end to tilslutningssteder uden krav om beskyttelsesleder.

Paragraf 62: Christian Jarby opfordrede til en bagatelgrænse ved udvidelse af en eksisterende tavle, så det ikke kræves, at hele tavlen skiftes.

Niels Jørgen Hansen var i tvivl, om det kun er udvidelse uden for tavlens ydergrænse, der skal betragtes som en ny tavle.

Paragraf 67: Steen Hoeck Klausen ville vide, hvorfor jordforbindelse ikke skal føres helt ud, hvis det findes i huset, når der er viden om, at HPFI-relæer fejler.

Kapitel 6

Niels Jørgen Hansen tilkendegav, at det ser ud til, at installatørernes forpligtelser til at foretage dokumentation og verifikation bliver væsentligt mere byrdefuld. På en række punkter skærpes virksomhedernes forpligtelser, så ændringen af reguleringen samlet set ikke bliver neutral i forhold til virksomhedernes byrder. Ændringerne kan samlet indebære, at installationerne bliver dyrere.

Niels Jørgen Hansen mente, at der som følge af de foreslåede ændringer i kapitel 6 og kapitel 7 vil ske en væsentlig udvidelse af dokumentations- og verifikationspligterne, også ved små opgaver. Han ville vide, om det var en tilsigtet ændring og nævnte, at der henvises til dokumentationskrav i standarden 60364-6, men nævnte, at der også findes krav i andre standarder.

Niels Jørgen Hansen opfordrede til en ændring af bekendtgørelsen, så verifikations- og afprøvningspligten forbliver neutral. Han finder, at bekendtgørelsesteksten er uklar og efterlader et betydeligt rum for fortolkning - også fortolkninger, der kan føre til en væsentligt strengere håndhævelse. Han opfordrer til, at kravene til verifikations- og afprøvningspligt bliver klart præciseret, eventuelt i bilag til bekendtgørelsen.

Uddybning fra Sikkerhedsstyrelsen efter mødet:

Der er ikke tale om nye byrder i forbindelse med verifikation. Der er tale om en præcisering af kravet fra 2009. Der er ikke væsentligt flere krav til eftersyn og afprøvning i DS/SIK HD 60364-6:2015 end i de nuværende krav i stærkstrømsbekendtgørelsen afsnit 6.

I 2008 blev der udsendt en ændringsbekendtgørelse, hvor det fremgår, at der ikke længere er krav om en rapport, men at det skal verificeres, at installationen opfylder installationsbekendtgørelsen.

Christian Jarby ønskede præciseret, hvilken dokumentation installatøren skal have og hvad der skal følge huset. Desuden opfordrede han til standardskabeloner, så dokumentationen ikke bliver for dyr.

Paragraf 68: Anita Rønne ønskede præciseret, hvad "som skal forbindes til beskyttelseslederen, hvis stikkontakten har beskyttelseskontakt" betyder.

Tomas Christensen foreslog "hvor der er fremført en beskyttelsesleder, skal der anvendes stikkontakter, der har beskyttelseskontakt," men påpegede, at det vil være en stramning i forhold til teksten i bekendtgørelsen.

Per Rømer Kofod advarede mod at tillade, at der sættes gamle stikkontakter med to huller op, hvis der er fremført beskyttelsesleder i huset.

Kapitel 7

Niels Jørgen Hansen pegede på, at de danske L-AUS-regler ophæves og erstattes af en standard og at det kan blive en omfattende skærpelse af uddannelseskravet, fordi der via den obligatoriske standard 50110-1 bliver indført krav om et særligt uddannelsesprogram med både teoretisk undervisning og praktiske øvelser, og at der derudover indføres krav om et individuelt certifikat/uddannelsesbevis, som skal gennemgås mindst én gang årligt. Han finder, at denne skærpelse medfører et øget tidsforbrug samt øget forbrug af uddannelsesmidler med øgede udgifter for slutbrugeren til følge og anbefaler, at det enten klart fremgår, at der ikke er tale om en skærpelse, eller at de nuværende regler opretholdes.

Paragraf 72, stk. 2: Tomas Christensen opfordrede til opmærksomhed på punkterne i Europanormen, der kræver nationalt udmøntede regler.

Uddybning fra Sikkerhedsstyrelsen efter mødet:

Der er ikke tale om en skærpelse, idet der nu skal foretages en risikovurdering, inden et arbejde påbegyndes.

Eks. 1. Der vil ikke som efter stærkstrømsbekendtgørelsen afsnit 6 være krav om to personer ved arbejde på tavleanlæg, men der skal ifølge standarden 50110 foretages en konkret vurdering af kompleksiteten, så der kan foretages et hensigtsmæssigt valg af sagkyndige, instruerede eller lægmænd til arbejdsaktiviteten. Før og under arbejdsaktiviteten skal den udpegede person med ansvar for arbejdsaktiviteten sikre, at krav, regler og instruktioner overholdes.

Eks. 2. Der stilles stærkstrømsbekendtgørelsen afsnit 6 i dag krav om, at man skal være sagkyndig for at arbejde under spænding samt have en årlig L-AUS-instruktion.

Efter standarden 50110 kræves der tilrettelagt et særligt uddannelsesprogram med teoretiske og praktiske øvelser for at udvikle og vedligeholde sagkyndige eller instruerede personers evne til at udføre arbejde under spænding.

Hvis der kræves et certifikat for arbejde under spænding, fremgår det af 50110, at certifikatets gyldighed bør gennemgås mht. forflytning af personale eller ændring af ledelse, ændring af funktion eller langvarigt

tidsrum mellem udførelse af opgaver, og at det er anbefalet god praksis, at beviserne gennemgås mindst én gang om året.

Paragraf 73: Anita Rønne spurgte til formuleringen ”i følgende to situationer,” om det betyder, at alle andre situationer gerne må udgøre en fare.

Christian Jarby ville vide, om krav til udlejningsmateriel findes i Arbejdstilsynets regler eller der er behov for bestemmelsen hos Sikkerhedsstyrelsen.

Anita Rønne foreslog, at paragraffen formuleres som et generelt krav.

Kapitel 8

Paragraf 77: Christian Jarby ville vide, hvorfor der kun skal dokumenteres, hvis man fraviger standarden. Han opfordrede til et system som i Norge, hvor forbrugeren skal have dokumentation for, hvordan en installation er lavet, så det er tilgængeligt, når der skal arbejdes på installationen.

Tomas Christensen foreslog krav om mærkning af eltavlen, hvis man ikke følger standarden.

Niels Jørgen Hansen understregede, at bygherren er ansvarlig for, at bygningen er i orden.

Kapitel 9

Anita Rønne ville vide, hvornår en forældelsesfrist gælder fra.

Stefan Søsted oplyste, at den gælder, fra arbejdet bliver udført og at der er angivet ti år i bekendtgørelsen.

Kapitel 10

Mette Præst Knudsen opsummerede rådets ønske om, at der bliver yderligere et halvt år, inden bekendtgørelsen træder i kraft.

Vurdering af erhvervsøkonomiske konsekvenser

Steen Hoeck Klausen påpegede, at krav til anskaffelse af standarder kan betyde, at væsentligt større økonomiske konsekvenser end angivet.

Niels Jørgen Hansen pegede på de skærpede forpligtelser til dokumentation og verifikation og de større krav, der stilles, når danske undtagelser som 75 procent-regel og særlige regler på boligområdet fjernes.

Tomas Christensen ville vide, om omkostninger til uddannelse i forbindelse med overgangen til nye regler skal med i analysen og nævnte uddannelsesbehov som argument for en længere periode inden ikrafttrædelse.

Tomas Christensen påpegede, at indregnede besparelser især skyldes, at et krav om eftersyn af håndværktøj fjernes, men nævnte, at de fleste nok vil fortsætte med at efterse værktøjet, da de jo fortsat har ansvaret for, at det virker.

Samlet konklusion fra rådet vedr. bekendtgørelsen:

Formanden Mette Præst Knudsen konkluderede på rådets vegne, at der er ønske om at flytte ikrafttrædelsesdatoen for bekendtgørelserne et halvt år i forhold til det foreslåede i udkastet til bekendtgørelse, så ikrafttræden bliver 1. januar 2017.

Desuden blev det udtrykt fra rådet, at der er uklarhed omkring omfanget af dokumentationskrav og de økonomiske konsekvenser, kravet vil medføre. Rådet påpeger, at dokumentationskrav bør være klart formulerede og skal balanceres med de afledte økonomiske konsekvenser.

Bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel

Generelle bemærkninger

Niels Jørgen Hansen ville vide, om der er noget nyt i bekendtgørelsen, da det ikke er et område, der har været fokuseret på.

Stefan Søsted oplyste, at bekendtgørelsen skal dække det, der ikke er omfattet af EU-regulering.

Jesper Høgh Bach oplyste, at de særlige sikkerhedskrav i kapitel 4 dækker det, der falder uden for lavspændingsdirektivet.

Bekendtgørelsens kapitler

Kapitel 1

Paragraf 2: Anita Rønne ville vide, om formuleringen "er bragt i omsætning" dækker over "sælge".

Jesper Høgh Bach oplyste, at betegnelsen dækker over, at produktet er markedsført, men at formuleringen i bekendtgørelsen svarer til EU-direktiver.

Kapitel 2

Paragraf 3, stk. 4: Anita Rønne ønskede præciseret, hvad "alle identificerede sikkerhedsrisici" betyder og om risici kan findes identificeret i brugsanvisningen.

Per Rømer Kofod oplyste, at fabrikanten skal afdække risici og ud fra dem lave sin risikovurdering.

Kapitel 3

Paragraf 5: Anita Rønne ville vide, om "forudseelig brug" dækker over "almindelig brug."

Kapitel 5

Tomas Christensen ville vide, om dokumentationskrav for alle led i omsætningen betyder, at den sidste køber skal have al dokumentation for materiellet.

Jesper Høgh Bach oplyste, at forbrugeren ikke er et led i omsætningen. Han nævnte, at Sikkerhedsstyrelsen normalt bruger værdikæden og går tilbage i systemet.

Stefan Søsted sagde, at der i lavspændingsdirektivet er krav om direkte sporbarhed ti år tilbage og at Sikkerhedsstyrelsen har adgang til at kræve dokumentation fra alle led i omsætningskæden.

Tomas Christensen og Per Rømer Kofod ønskede præciseret, om en forhandler har pligt til at kunne hente dokumentation i hele værdikæden eller om han løber en risiko, hvis et led i kæden fx går konkurs.

Kapitel 6

Niels Jørgen Hansen stillede spørgsmål til, hvad begrundelsen er for en særligt lang forældelsesfrist på ti år og de konsekvenser, det kan få, hvis en i værdikæden ikke kan leve op til kravene.

Vurdering af erhvervsøkonomiske konsekvenser

Tomas Christensen nævnte, at hvis dokumentationskravene er uændrede, er de økonomiske konsekvenser overskuelige. Hvis der ændres på krav til dokumentation, bliver konsekvenserne af en helt anden størrelsesorden.

Samlet konklusion fra rådet

Formanden Mette Præst Knudsen konkluderede på rådets vegne, at dokumentationskrav bør være klart formulerede og skal balanceres med de afledte økonomiske konsekvenser.

4. Orientering

A. Ny strategi for Sikkerhedsstyrelsen – vision, mission og strategiske pejlemærker

Lizzi Krarup Jakobsen orienterede om Sikkerhedsstyrelsens arbejde med strategien for den kommende femårsperiode, der er pejlemærker for styrelsens arbejde på langt sigt. Hvert år udmøntes arbejdet i mål- og resultatplaner, som dækker kerneopgaverne for Sikkerhedsstyrelsen.

Lizzi Krarup Jakobsen oplyste, at styrelsens kommende mission vil afspejle, at styrelsen er en del af Erhvervs- og Vækstministeriet, hvorfor det understreges, at Sikkerhedsstyrelsen vil skabe konkurrencedygtige rammevilkår og sikre markeder inden for styrelsens myndighedsområde. Hun nævnte, at formuleringen om sikre markeder dækker sikkerheden, men bredere end blot teknisk sikkerhed, eksempelvis også målesikkerhed.

Lizzi Krarup Jakobsen oplyste at styrelsens vision for den kommende femårsperiode vil være at skabe stærke vækstvilkår og give forbrugeren det bedste udgangspunkt for at træffe sikre valg. Der vil knytte sig strategiske målsætninger til visionen, henholdsvis om risikobaseret markedsovervågning, balanceret kundeservice og højere regelefterlevelse og oplyste forbrugere.

Steen Hoeck Klausen spurgte, om højere regelefterlevelse betyder styrket markedskontrol, men Lizzi Krarup Jakobsen understregede, at det er målet, at virksomhederne efterlever reglerne, mens tilsyn giver både Sikkerhedsstyrelsen og branchen indblik i, hvor reglerne ikke efterleveres og dermed, hvor brancheorganisationerne i samarbejde med styrelsen skal hjælpe virksomhederne til at øge deres regelefterlevelse. Niels Jørgen Hansen påpegede, at der kan være virksomheder, som styrker konkurrenceevnen ved lavere regelefterlevelse. Lizzi Krarup Jakobsen påpegede, at de steder, hvor tingene er i orden, vil Sikkerhedsstyrelsen ikke kontrollere så ofte som der, hvor der er brug for hjælp til at efterleve reglerne.

Per Rømer Kofod spurgte, om sikkerheden bliver udliciteret til branchen og nævnte, at det er vigtigt for forbrugerne, at markedet er sikkert.

Niels Jørgen Hansen supplerede med, at der er regler om fx autorisation, legetøj og elprodukter, som skal sikre, at forbrugerne kan være trygge. Jesper Høgh Bach gjorde opmærksom på, at det ofte er forbrugernes adfærd, der afgør, om noget er farligt.

Christian Jarby påpegede, at der ikke af hensyn til konkurrencen bør overlades for meget til forbrugerne.

Per Rømer Kofod understregede, at leverandørerne ikke er interesserede i godkendelsesordninger for produkter, men at de foretrækker efterlevelsensordninger.

Niels Jørgen Hansen sagde, at et system, der bygger på efterlevelse forudsætter markedskontrol. Dette støttede Per Rømer Kofod og pointerede, at der bør slås hårdt ned, hvis nogen ikke efterlever reglerne og at markedskontrollen derfor bør være mere synlig.

Lizzi Krarup Jakobsen orienterede ligeledes om Sikkerhedsstyrelsens mål- og resultatplaner for 2016, hvor der indgår i alt ti aktiviteter, fordelt på seks mål, bl.a. fastsættelse af en national indikator for regelefterlevelse i elinstallationsbranchen, øget kvalitet i eleftersynsordningen, der skal samtænkes med huseftersynsordningen, analyse af metrologiregler, udarbejdelse af forslag til ny gaslov, etablering af kontrolsystem for e-cigaretter og tobaksvarer, tilsyn på elinstallationer i lejeboliger og på erhvervsinstallationer i udvalgte brancher samt udarbejdelse af forslag til ny gaslov.

Niels Jørgen Hansen ville vide, om tilsynene rettede sig mod installationer i særligt udsatte brancher. Lizzi Krarup Jakobsen oplyste, at styrelsen vil gennem alle brancher i løbet af tre år, så der kan opsamles datamed henblik på at kunne identificere brancher med høj risiko og/eller lav regelefterlevelse.

Per Rømer Kofod undrede sig over, at ordene sikkerhed og teknik hverken indgår i Sikkerhedsstyrelsens nye vision eller mission, mens ordet vækst nu indgår begge steder.

Lizzi Krarup Jakobsen understregede, at sikkerhed stadig er i fokus, men ikke kun teknisk sikkerhed. Det kan også være målemæssig sikkerhed eller sikkerhed som for e-cigaretter.

Niels Jørgen Hansen ville vide, hvorfor der ikke står noget i mål- og resultatplanen om implementering af elsikkerhedsreglerne.

Lizzi Krarup Jakobsen sagde, at rammerne for elsikkerhedsloven og bekendtgørelserne er skabt med resultatkontrakten for 2015 og at der bør være tiltro til implementeringen. Hun understregede, at flere af styrelsens kerneopgaver nu er med i mål- og resultatplanen.

Mette Præst Knudsen fandt det spændende, at styrelsen bliver meget outcome-orienteret og nævnte, at det er noget, der løbende efterspørges.

Tomas Christensen udtrykte håb om, at styrelsen fortsat har fokus på at implementere ny lovgivning, og Lizzi Krarup Jakobsen understregede, at arbejdet først er færdigt, når en lovgivning er kommet ud og virker efter hensigten.

Præsentationen er bilag til referatet.

B. Det nye Råd for EI- og Gasteknisk Sikkerhed

Lizzi Krarup Jakobsen orienterede om, at erhvervs- og vækstministeren har sendt forespørgsler ud til en række organisationer om at indstille kandidater til rådet. I starten af 2016 træffer ministeren afgørelse om rådets sammensætning.

C. Sikkerhedsstyrelsens arbejde med kundeservice v. Jesper Høgh Bach

Jesper Høgh Bach orienterede om, at kundeservice de seneste tre år har haft et strategisk fokus for Sikkerhedsstyrelsen. Der er arbejdet med kundeservice, både i forhold til kundemødet, med viden og med kanaler. Han oplyste, at telefonbetjeningen er den største kanal, hvor kunderne mødes én til én. Der er udviklet personas over forbrugertyper, der er i kontakt med Sikkerhedsstyrelsen, og der er udarbejdet spørgeværktøj til kundesamtaler.

Jesper Høgh Bach oplyste, at kunderne skal have svar, hvis styrelsen kan, må og vil give det. Hvis der ikke kan svares umiddelbart på en telefonhenvendelse, ringes der tilbage næste hverdag. Der måles på, hvordan kunderne opfatter kvalitet og tilgængelighed, og der er udarbejdet servicedeclarationer, så kundeservice ensartes på tværs af styrelsens områder. I servicedeclarationerne indgår det også, at der er spørgsmål, som Sikkerhedsstyrelsen ikke må eller vil svare på.

Eksempelvis må styrelsen ikke godkende produkter, fordi det i så fald ville være umuligt at lave markedskontrol bagefter, og styrelsen rådgiver heller ikke, men vejleder gerne om de regler, der er på styrelsens område.

På elsikkerhedsområdet blev det oplyst, at Sikkerhedsstyrelsen vil vejlede om bekendtgørelserne, mens vejledning om de dertil hørende

standarder vil foregå hos Dansk Standard. Flere DTS-medlemmer tilkendegav skepsis over for denne skillelinje og over for, om Dansk Standard råder over de fornødne ressourcer. Flere medlemmer tilkendegav, at man står over for en stor informations- og vejledningsopgave.

Stefan Søsted nævnte, at der kan være en gråzone mellem vejledning eller rådgivning, men at man fx kan få en vejledning i, hvad praksis generelt er på et område, mens styrelsen ikke rådgiver om, hvorvidt et bestemt produkt overholder reglerne.

Jesper Høgh Bach fremhævede, at der er kundeforhold, som Sikkerhedsstyrelsen ikke vil besvare, eksempelvis hvis der bliver bedt om at få læst regler og vejledninger op. I de tilfælde henvises der i stedet til, hvor svaret kan findes.

Niels Jørgen Hansen mente, at der er sket en markant reduktion i de ressourcer, der efter hans oplevelse tidligere har været afsat til at rådgive branchens aktører og at det ikke er meldt klart ud. Han udtrykte behov for at vide, hvilken service Tekniqs medlemmer kan forvente hos Sikkerhedsstyrelsen og hvad de skal hjælpes til at få andre steder.

Lizzi Krarup Jakobsen understregede, at Sikkerhedsstyrelsen ikke kommer til at rådgive, men altid vejleder om reglerne inden for myndighedsområdet, og at styrelsen er optaget af kundeservice og særligt har fokus på servicen og hvordan rollen som myndighed kan blive til service både for dem, der ringer og hele branchen.

Præsentationen er bilag til referatet.

D. Anmeldelser for at lave autorisationskrævende arbejde uden autorisation

Stefan Søsted orienterede om omfanget af overtrædelsessager i 2015, frem til medio december. Der har i alt været 82 sager omkring annoncering, heraf 53 henstillinger, 28 henstillinger der er efterkommet og 13 politianmeldelser.

Der har været i alt 95 arbejdssager. Af dem har 63 ført til politianmeldelser og der har været to politiafgørelser.

Oversigt er bilag til referatet.

5. Orientering fra Brancheudvalget

Brancheudvalget nedlægges med virkning fra 1. januar 2016. Udvalget har haft sit sidste møde, hvor der blev drøftet fejl på HPFI-afbrydere med konklusionen, at mekaniske fejl er det hyppigste, så det er vigtigt at motionere fejlstrømsafbryderne.

6. Orientering fra Metrologiudvalget

Metrologiudvalget nedlægges med virkning fra 1. januar 2016.

7. Bordet rundt

Niels Jørgen Hansen takkede for notat om kabeltrækkere og rørmonter og opfordrede til, at notatet lægges på Sik.dk.

8. Evt.

Steen Hoeck Klausen ville vide, hvad fremtidsplanerne er for underudvalg under det nye råd og samarbejdet med Sikkerhedsstyrelsen.

Lizzi Krarup Jakobsen understregede, at dialogen bestemt giver værdi i hverdagen. Hun nævnte, at der har været udtrykt ønsker om faste møder, men at hun hellere ser, at der arbejdes emneorienteret, fx når der laves regelforenklinger på et område. Hun nævnte, at det også bliver op til det nye råd, hvordan det vil arbejde.

Mette Præst Knudsen sagde, at det nye råd kommer til at fastlægge arbejdsformen og vurdere, om det ikke længere er nødvendigt med underudvalg, fordi kompetencerne er med i rådet.

9. Afslutning v. Mette Præst Knudsen

Mette Præst Knudsen takkede rådets medlemmer for indsatsen i den tid, de har haft sæde i rådet og bad stedfortræderne bringe takken videre.

Niels Jørgen Hansen takkede også for samarbejdet og beklagede, at rådet nedlægges på et tidspunkt, hvor det er ved at have fundet sin form.